

Om Karen, der kom paa Høiskolen.

En Fortælling

af

Anton Nielsen

Thieles Bogtrykkeri

1868

Denne Fortælling har tidligere været trykt i „*Dansk Landbotidende*“.

Til mine kjære Venner:

Lærerne og Eleverne paa Vallekilde
Høiskole

I Vinteren 1865—1866

1. Hvordan Karen var.

Ole Olen og Jørgen Jensen staaer udenfor hver sin Port og raaber til hverandre. Der er kun Gaden og Stakhaven imellem begge Gaardene. Saa siger da Ole:

„Det er pænt Veir iaften.“

„Javel er’ed ded. Men dersom Vorherre vilde give en lille Regn, saa var det ingen Skade til paa Foraarsæden.“

„Nei, det er sgu vist. Rugen, han hytter sig nok, for nu kan han jo skjule Jorden. Din Havre staaer meget bedre en vor, Jørgen.“

„Ja, Du fik rigtignok først tilsaaet Jørgen. Men dersom det røde Øg ikke havde faaet den „Forforstoppelse“ saa havde det blevet mig.“

„Ja vel ha’de’ed ded.“

„Hvad sagde Slagteren for godt? Kunde I enes om Lammene?“

„Aa, det gik saa an, men han gav jo meget for lidt for dem — — Og saa havde han Brev med fra Marei, Hehe! det var rigtignok et pudsigt Brev, det.“

„Saa! Hvordan da?“

„He, ja, hvordan da! Vor Moder havde nær blevet reent kataalsk i Hovedet over det.“

„Det havde hun vel itte?“

„Jovel havde hun ded; men nu er det da gaaet lidt over.“

„Hvad stod der da i Brevet?“

„Aa, der stod saameget.“

„Hm. Naa, ja saamænd — Ja, det er nok snart Sengetid. Godnat Jørgen.“

Naar man kommer til Bjergby nordfra, saa begynder Byen med disse to Gaarde, der ligge lige overfor hverandre og danne en Slags Nørreport. Du kan aldrig

tage fejl, for det Jørgen Jensens paa høire Side og Ole Ols paa venstre. Saa kan Du selv see hvadfor en der er den kjøneneste, for det har der altid været forskjellige Menninger om. Gaardene er hverken grundmurede eller teglhængte, eller kammede eller takkede, saa der er da Ingen, som kan komme til Skade og tro, at det er Herregaarde, men de er saa kjønne hvidkalkede og saa er der plantet saamange grønne Træer deromkring. Du vil vist undre Dig over, at de er saa eens, og Du tænker maaskee, at det er et Par Brødre eller gode Venner, som ahr Fornøielse af , at deres Steder kan ligne hverandre. Ja, det kunde jo være meget smukt, Sandheden er ikke nær saa skjøn, for det hænger saadan sammen, at begge Gaardmændene er misundelige paa hverandre „*Den Ene vilde gjerne være den halve Hammel foran den Anden*“ som man siger, og paa den Maade kom de begge frem. De kappedes om, hvem der kunde først faae tilsaaet, eller indhøstet, eller skaaret Tørv, de kappedes om, hvem der kunde faae det bedste Kreatur eller den bedste Sæd. Al denne Væddestrid blev nu drevet paa en fornøielig Maade, uden Ondskab eller Skadefryd, men det var ligegodt Alvor. Det var da saa underligt nok, at de fik hver sin Datter og saa heller ikke flere Børn. Med disse Døttre gik nu ogsaa Væddeløbet for sig. Naar Oles Tøs fik en ny Kjole, saa skulde Jørgen Jensens da have en, som var lidt kjønere. Naar Oles Karen kom ovenfor Marie i Skolen, saa maatte denne sidste læse baade Nat og Dag, for at hun igjen kunde blie den Øverste. For det var ikke alene Mændene, der førte Striden, men Kvinder, Børn og Tjenestefolk var ligesaa ivrige. Jørgen Jensen var i Almindelighed den, som førte an. Begge Smaapigerne var ellers

altid gode Venner, de legede sammen hver Dag, indtil de blev store, og saa havde de saadan en rar Kammerat, en lille Hyrdedreng, som hed Søren, han havde været hos Ole Ols siden han var 7 Aar.

Da Marie var bleven sexten Aar, saa sagde Jørgen en Dag til sin Kvinde, at det var bedst, at Datteren kom ud at tjene, for at see hvordan det gik til andre Steder, Kirsten synes, at hun var lovlig ung, men hun bifaldt det da saa paa den Maade, at saa skulde Marie see at komme til en Præst, hvis Forældre hun selv havde tjent. Det lod sig ogsaa gjøre, Marie skulde prøve paa at være Stupige. Det blev nu drevet uhyre hemmeligt; Marie maatte ikke engang gaae over at sige Farvel til Karen, og Ingen vidste, at hun skulde bort, før Jørgen Jensen kjørte for hende og Kisten. Nu blev der stor Allarm ovre i Oles Gaard, og de havde da hverken Rist eller Ro, før de fik opdaget Hemmeligheden. Saa sagde Kvinden en Dag til Ole:

„Hør ! nu veed jeg, hvor Marie er kommet hen !“

„Naa ?“

„Hun er kommet til at tjene en Præst for Stupige.“

„Det var da Satens ! — — Ja, jeg har længe tænkt paa, at Vor skulde ud ogsaa; men det er om at gjøre at faae en god Tjeneste til hende.“

„Jeg troer Degnens skal have en ny Pige til November.“

„Degnens ! Nei, hun skal da ikke tjene en Degn. Hvad kan de lære paa saadan et lille Sted. Vor Tøs maa kunne være Stupige ligesaagodt som Jørgens. Vi skal nok hitte paa Raad, for imorgen naar jeg skal til Kjøbstaden, tager jeg ind til Fæstemanden.“

Kort at fortælle : Karen blev da saa anbragt paa en Herregaard som et Slags Understupige, med Udsigt til, „ved eventuelt indtrædende

Avancement,“ at blive Overstupige. Det var nu den første Høiskole, Karen kom paa, og nu skal vi see hvad hun havde lært der, efter et Par Aars Forløb. Vi træffe hende for første Gang i en Sal, der var mørkerød med forgyldte Lister. Hun stod ud for et Pillespeil, hvori hun kunde speile hele sin Skikkelse; og det gjorde hun da ogsaa. Det var virkelig en Yndig Pige. Hendes brune, blanke Lokker bølgede i et aabent Net, men en lille Krølle havde ligesom stjaalet sig fra de andre og sad skjelsk næsten midt i Panden. Hendes Øine var saa klare blaa, det var ligesom man saae ned i et Vand, hvori Sommerhimlen speilede sig. Og Ansigtet var saa veldannet, saa smukt farvet — men den friske Mund bøiede rigtignok sin Underlæbe noget spidst nedad. Hendes Krop var saa slank og saa velskabt, forsaavidt man kunde see den for hendes uhyre Krinoline, der begravede den ene Halvdeel. Hun var ganske klædt som Jomfry og satte ogsaa megen Priis paa, at blive kaldt saaledes. Det er ikke saalænge siden, at hun var meget glad ved at hedde Ole Ols Karen, ved at gaae med Huetøi og hvergarn og ved at lege med Søren og Marie, men nu har hun faaet andet for sin Næse. Hun stod nu altsaa og spelede sig fra øverst til nederst, rettede lidt paa en Fold i Skjørtet og dreiede sin Slips lige. Og see, den lille Lok i Panden havde benyttet Leiligheden til at krybe hen til sine Kammerater; det laae nemlig slet i dens Natur, at slaa Krøller paa Panden — men ny var den opdaget. Naa, den blev rigtignok rusket og trukket og dreiet — ja den blev saa ydmyg tilsidst, at hun kunde vævle den om en Finger, og saa kunde den nok nære sig en Tur og sidde hvor den skulde. Efterat Alt nu var bragt i Orden, stod hun og betragtede sig rigtig. Saa smilede

hun, saa rynkede hun Øienbrynene, eller heldede lidt med Hovedet for at see, hvad der klædte hende bedst. Lige med Et gaaer der en Tapetdør sagte op, og ind træder den yndige friserede Tjener Kristen. Han var ellers i Morgendragt endnu, da Klokken først var ti. Sagte og lydløst traadte han ind — de blive jo oplærte til at liste sig som Katte — og da han saae Forestillingen foran Speilet, blev han staaende, stille og leende. Karen mærkede Intet, men fortsatte trøstig sine Skjønhedsøvelser, og da han endelig vendte sig for at gaae ud til den modatte Side, saa saae det stærkt ud til, at hun skulde slippe bort, uden at faae at vide, at hun var bemærket, men saa lød det pludselig: „*Godmorgen, lille Jomfru !*“ Hun udstødte et Skrig og vente sig hastig om, mens Blodet foer op i hendes Kinder. Da saae hun jo Hans Kvast, der stod og grinede af alle Kræfter og holdt sig paa Maven. Han udbrød:

„*Nei, det var, paa min Ære, den værste — ha, ha, ha — Forestilling, jeg har seet længe, ha ha ha ! Naa, saadan er det Damerne bærer sig ad, for at de altid kan være saa nette; der hører rigtignok Studering til.*“

„*Det var jo godt, at det kunde mere Dem saameget, for jeg gjorde det Altsammen for Deres Skyld. Jeg saae godt De kom ind.*“

„*Nei Tak, lille Jomfru, den gaaer inte, den er opdaget. Man skriger ikke, man bliver ikke rød, naar man gjør saadan noget, for at mere en anden.*“

„*Naa, var det da saa latterligt, at man rettede lidt paa sin Klædedragt. Hvorlænge har De vel staaet for Speilet, inden De fik redt de tre Skjel og Haaret, og bunden den udmærkede Sløife paa Halstørklædet ?*“

„*Jamen det bliver superb; naa vi nu bliver samlet nogle Stykker,*

saa laaner jeg min Forlovedes Kjole paa, saa træder jeg hen for Speilet (nu gik han derhen og eftergjorde Karen) og saa siger jeg, det er en Ballet, som er komponeret og udført af Jomfru Karen.“

„Nei, det nænner De da ikke?“

„Aa, man kunde jo ogsaa engang saa isinde at være haardhjertet; man hører og seer saameget af den Slags — Men hvad giver De mig for at bevare Hemmeligheden. Et Kys? saa skal den blive gjemt i mit Hjertes allerdbeste Kjælderleilighed.“

Han nærmede sig, Karen gik et Par Skridt tilbage. Han klappede ligesom han lokkede en Hund og sagde: „Naa saa tomse da!“

Derpaa snappede han et Kys, uden at finde synderlig Modstand og sagde derpaa:

„See saa, lille Jomfru! Enhver Forestilling som De vil give i Fremtiden, skal De faae betalt paa samme Maade.“

„Ja, De kan bide Dem i Øinene!“ sagde Karen og gjorde lang Næse ad ham og gik. Tjeneren tørrede sig om Munden og gik hen for Speilet at bringe sine tre Skjel i Orden, hvorpaa han gik.

Samme Aften træffe vi et Par Damer spadserende afsides i Herregaardens Have. De var uhyre fine, med Handsker paa, med Parasol under Armen. Hvis den forunderlige Naturbegivenhed skulde indtræffe, at Solen skulle skinne Klokken ti om Aftenen, da kunde de møde den med Ro. Damerne, det var Understupigen og saa en Gaardmandsdatter derfra Egnen, som skulde lære at koge. Karen har ellers overtaget hendes Opdragelse i andre Henseender. Pigerne gaae nu Arm i Arm og speide nysgjerrige opad de dunkle Gange og ind i de mørke Løvhytter, men de finde ikke hvad de søge. De utaknemmelige Kavallerer, de

foretrække vist en Pibe Tobak udenfor Porten, i Selskab med den simple Besætning. Saa siger da Karen:

„Nei han er her ikke. Du skal see, han kommer ikke.“

„Aa, det er da ikke saa silde endnu.“

„Ja, min Pige, jeg er nu overbevist om, at han bliver borte; men saa kan Du ogsaa takke Dig selv for det, for Du giver ham altfor megen Opmuntring.“

„Men hvor kan Du dog falde paa det?“

„Jo, jeg har seet, hvorledes Du gaaer og smidsker for ham ved enhver Leilighed. Det kan nu være meget morsomt, men det kan ikke gaae i Længden, seer Du.“

„Aa, det jeg smidsker for ham, det er saamænd ikke noget at tale om.“

„Ja, min Pige, tro Du bare mig. Det er nok mig, der har hjulpet Dig til det Standpunkt, Du er kommet paa; der mangler meget endnu, men dersom nu min lille Bondegaas er klog nok selv, saa vær's god og brug Din Gaaseforstand.“

„Nei søde Karen, jeg veed nok, at jeg forstaaer ingen Ting.“

„Naa, det var Ret.“

„Og jeg beder Dig saamange Gange om, at lære mig at holde paa Niels.“

„Ja, det er en anden Sag, naar man ikke er selvklog — Seer Du, denne Inklinasjon, eller Kjærest, som Bønderne kalder det, han er nu ikke af den Slags som man kan faae let, som de kommer, men denne Fangst er af det Slags, som man ønsker at beholde, fordi det er en rig Gaardmandssøn, fordi det er en kjon Fyr — og et godt Fæ. — —“

„Nei, holdt, nu bliver Du for slem.“

„Hvis Du afbryder mig tiere, saa seer jeg mig nødsaget til at begynde forfra. Han er blevet borte iaften, endskjøndt han havde lovet at komme; hvis Du

lader det passere, saa er han saagodtsom tabt; derfor maa han straffes ordentlig. Du maa nu være sur i tre Dage, ikke see til ham, ikke tale med ham. Saa kommer han nok til mig, at jeg skal gjøre det godt igjen — aa ! sikken en rørende Forsoningsscene der skal blive.“

„Men jeg er bange, Kokkepigen snapper ham inden den Tid, for det er en farlig En, kan Du tro — — Nei see ! der kommer han !“

„Du er da ikke tosset at løbe ham imøde — Hm, ja, rend Du kun, min Pige — — Hvad man siger til Dig, det er rigtignok som at slaae Vand paa en Gaas.“ Derpaa gik hun med stor Værdighed, Kudsken, og saa hendes egen Inklinasjon, Bødkeren, imøde.

Nogle Dage efter, var Karen saa nedladende at besøge sine Forældre. Ole Olen maatte naturligtvis hente hende i sin Stabsvogn, det var han nu bleven vænnet til og det syntes han ikke kunde være anderledes. Men det gik da heller ikke saa tidt paa, kun 3—4 Gange om Aaret, at Karen vilde hjem.

Da de var ved at kjøre, spurgte Ole:

„Skal han ikke med engang, Din Ildklemmesion, eller hvad Du kalder ham ?“

„Nei, han har slet ikke godt af at komme med, for der er altfor gammeldags hjemme.“

„Ja, der er ligesom hos andre Bønder.“

De naaede da snart hjem, der var en Mils Vei. „Vor Moer“ kom ud og tog imod dem, og hun blev glad, som man nok kan tænke. Hun tog sin Datter kjærlig i Haanden og vilde gjerne have tyssset hende, nei, det gik ikke an, kunde hun nok mærke.

Saa sagde Moderen:

„Nei, Karen ! kors, hvor Du dog er fin — Herregud mit Barn, det dog farlig pænt af Dig, at Du

kommer hjem til Dine gamle Forældre og vil kjende os, endda Du er bleven saa fornemmed.“

„Man bør ikke foragte sine Forældre, om ogsaa de er simple. Saameget har man da lært, fordi man er kommet ud i Verden.“

„Nei, sikke dog nogle nydelige Muffediser Du har,“ sagde den Gamle og følte paa Karens Haandlinninger.“

„Ja Moder maa ellers helt holde sine Fingre derfra, de holder ikke a' at blive fingereret.“

„Ja ja, min Pige — Nei, nu maa sgu da rigtignok Jørgen skamme sig for Dotter han har, naar han nu seer vor. — Du maa da endelig gaae derover.“

„Ja, det vil vi dog betænke os paa. Har Marie nylig været hjemme ?“

„Ja hun var hjemme den anden Dag — men Herregud, sikken en Slaske det var ! Hun var ganske lige op og ned som en gammel Kjælling.“

„Saa ? Var hun ellers ordentlig klædt ?“

„Ja, paa det Lav; hun var jo da hel og ren, men Jøsses ! hun lignede da Ingenting imod Dig, og havde ikke det Væsen paa sig — — Men nu skal Du bare høre: hun skal paa en Høiskole, nu midt i Mai.“

„Paa en Høiskole ! Naa, nu er der rigtignok Røverkjøb paa Galdskab. Hvad mon det skal smage af ?“

„Jeg veed ikke. — Men Karen, hys ! Hør, vor Fader er saa opsat paa, at Du ogsaa skal paa en Høiskole — Men Du maa ikke lade Dig forstaae, med at Du veed noget af det.“

„Hvad behaver ! Skulde jeg paa en Høiskole, paa et Stude—Akademi, ha ha ha !“

„Hys, der kommer vor Fader !“ Nu kom Ole ind og satte sig ved Bordenden. Han begyndte:

„Hvad er I ikke kommet længere endnu end midt paa Gulvet. Moder, skjær os en Bid

Brød, jeg synes jeg er bleven tidlig.“

Saa gik Konen. Ole blev ved.

„Naa, sæt Dig ned, Karen. Puh, det er ligesom det var hel Sommer idag.“

„Ja, Været er saamænd upaaklageligt — Jeg troer allerede jeg er begyndt at blive solbrændt“, sagde hun og speilede sig.

„Ja, Du er rigtignok strammet op, og det er da heller ikke til at fortænke unge Mennesker i, at de holder lidt af dem selv.“

„Ja, det mangler jeg saamænd ikke for,“ sagde hun og slog med Nakken.

„Jørgens Marie var ogsaa herhjemme den anden Dag, og hun havde jo ikke det Udseende som Du, men — —“

„Det var vist ogsaa heldigt, at jeg tog det lilla Tøi. Jeg troer jeg vil altid gaae med lilla Kjoler,“ sagde hun, bestandigt ud for Speilet, og uden at lægge videre Mærke til, hvade Faderen sagde.

„Men see, Marie, hun har gjort Fremgang paa en anden Maade, for hun — —“

„Hør, Fader, er det sandt, at de vil sende det lille Tossehovede paa en Høiskole?“

„Naa! vor Moder er dog en gammel Plittehase; hun er ligesom en Si, hun kan ikke beholde noget i sig.“

„Moder har slet ikke fortalt mig det.“

„Jo, det har hun.“

„Nei det ved Gud! Jeg hørte det af Hanne, hende, som skal lære at koge.“

„Naa, ja det gør nu ligemeget. Den første Opdagelse, jeg fik om det, det var for en otte Dages Tid siden, at Jørgen lod sig forstaae med, at der var kommet saadan et aparte Brev fra Marie, men vi kunde da ikke blive saa kjendt, at han vilde fortælle mig — —“

„Naa, men Du fik det da at vide tilsidst?“

„Ja, hør nu kun. Jeg hidser jo vor Moder derover, at hun skal see til Kirsten Jørgens, for hun havde et daarligt Been — og see Kirsten, hun jo kan jo ikke holde tæt, hellere end vor Moder, og —“

„Hvad var det saa om?“

„Ja, der var jo ingen af Kjællingerne, som kunde læse Brevet, men det var da saa om, at de Præstefolk, som Marie var hos, de var saa gode imod hende, som hun kunde være deres eget Barn, og der var saadant et Kjærlighedsliv over hele Huset.“

„Kjærlighedsliv! Ja det maa da være imellem Folkene, kan jeg tænke.“

„Aa Snak, det er ikke saadan Kjæresteri, men det er bare, at de omgaaes venligt med hverandre.“

„Naa, der blev jeg saa klog — Og hvad saa mere?“

„Og saa stod der, at Præstens nu vilde sende hende paa en Høiskole, for at hun endda kunde lære mere af dette Liv, og saa faae en rigtig dansk og menneskelig Oplysning.“

„Aa, det var jo noget Vaas. Hold nu op Fader, nu kan jeg virkelig ikke mere.“

„Jo, der er lidt endnu jeg maa have fortalt Dig; jeg kan bedst faae Ro til det, naar Moder er ude. Saa var jo Marie herhjemme et Par Dage, og Du kan tro, det var et nydeligt Menneske at snakke med. Saadan en „Forrede“ hun vidste paa Alting og saa mildt og pænt hun talte — ja, og saa venligt hun snakkede med Kjællingerne i Fattighuset; hun sad saagu en halv Dag derhenne og læste en Historie op for dem.“

„Naa, velbekomme hende! Saa maatte hun vel i Bagerovnen, da hun kom hjem.“

„Og saadan hun kunde synge! Det var ikke saadan noget Kjærestepjank, som de Unge ellers synger, men det var om vort Fædreland, hvor deiligt det er, og om hvor god Vorherre har været ved os, som heller ikke er nogen

Løgn. — Og alt dette yndige Væsen havde hun lært hos de Præstefolk og nu skulde hun endda paa en Høiskole for at blive bedre.“

„Ja, for mig gjerne.“

„Men hør nu, Karen, nu vilde jeg ogsaa gjerne have, at Du skulde paa en Høiskole.“

„Hvad skulde jeg der? Vi har sgu Kjærlighedsliv nok oppe hos os.“

„Men det er af en anden Slags.“

„Jeg har da heller ikke lært saalidt, veed jeg. Jeg forstaaer dog at klæde mig ordentlig,“ sagde hun og rettede paa sin Krave, „og jeg forstaaer da ogsaa at tee mig blandt Folk, bedre end en almindelig Bondetøs.“

„Det er sandt nok, Karen, men der mangler ligegodt noget. Du veed da ikke nær saameget som hun, og jeg er da ogsaa sikker paa, at Du bliver aldrig saa godt lidt imellem Folk som Marie.“

„Ja, imellem grove Bønder, det kan saamænd gjerne være.“

„Men see, det er jo da dem Du skal være iblandt. Vi har jo ingen Andre at efterlade vor Del til.“

Nu kom Kvinden ind med Maden, og saa blev det da forbi med den Snak. Da Ole havde afspist og faaet tændt si Pibe, gik han udenfor Porten, hvor han, meget heldigt, traf sin Gjenbo. Han begyndte:

„See, hvor det trækker op i Vesten, Jørgen.“

„Ja vel gjør'ed det. Det bliver vist Regn til Natten.“

„Det maatte da nok blive Tørreveir til jeg faaer kjørt vor Karen hjem.“

„Javel, ellers fik hun jo spoleret Stadsen, he he! Hvordan har hun det ellers deroppe?“

„Hun har det rigtig godt.“

„Javel, det kan man jo nok tænke; for der er jo Sjou og Komædie nok.“

„Karen, hun kommer nok ogsaa paa en Høiskole, ligesom Jer Marie skal.“

„Naa, gjør hun det. Men det bliver vel saa paa en Høiskole, hvor der er Dands tre Gange om Ugen?“

„Aa Sludder. Jeg vilde gjerne have hende derind, hvor Marie skal være — men det er jo usikkert, om Karen faaer Lov til at slippe, da hun ikke har sagt op.“

„Javel, men jeg troer sgu da ikke hun slipper derfra.“

„Hvorfor ikke det?“

„Nei, jeg troer da itte hun kommer derfra, ikke.“

„Men hvorfor da?“

„Aa, jeg veed sgu ikke, men jeg har da ligegodt ingen Tro til det.“

„Du er et gammelt Vrævl, ligesom Du har været altid.“

„Javel, det kan sgu gjerne være, he he he!“

Nu vendte Ole ham Ryggen og gik ind.

Da han kom ind i Stuen, havde Karen taget Parasol og Handsker paa, og Moderen var ogsaa lavet til for at gaae ud.

„Hvorhen gjælder Reisen?“ spurgte Ole.

„Vi gaaer et lille Løb over til Jørgens,“ svarede Moderen.

„Aa, hvad er det værdt?“

„Jo, Marie var da herovre, da hun var hjemme,“ sagde Moderen, der gjerne vilde vise sin Datter frem.

„Nei, lad os heller gaae lidt ud i Marken og see paa Sæden; han staaer rigtig godt.“

„Ja, jeg sætter da ikke videre Pris paa at komme derover, og jeg er ogsaa ligeglad, enten Sæden staaer eller falder; men lad os gaae ned igjennem Gaden; jeg kunde nok have Lyst til at see, hvordan Byen seer ud.“

„Du har vel mere Lyst til, at Byen skal see hvordan Du seer ud — ja løb I kun, saa gaaer jeg en Vending ud i Marken.“

Karen gjorde nu sin Promenade og tog sig heel stadselig ud ved Siden af sin Moder, som var gammeldags klædt. Mange Børn legede paa Gaden i det varme Solskin, og mange unge Karle og Piger stode paa deres sædvanlige Samlingsplads. Moderen hilste venligt paa dem og talte til dem i Forbigaaende, men Karen nikkede fornemt og slæbede sin Kjole majestætisk forbi dem. Efterat hun saa var blevet seet af alle dem, hun kunde haabe, gjorde hun omkring og gik tilbage i samme Optog. Udenfor Porten, der stod Søren, hendes gamle Legekammerat, som endnu tjente der i Gaarden. Han havde aabenbart stillet sig op der, for at faae en lille Sludder med Karen. Moderen kunde see det paa ham og standsede:

„Det er varmt idag Søren,“ sagde hun til en Begyndelse.“

„Ja, det er kjønt Veir Du har faaet at komme ud i; Karen,“ sagde han og saae saa venligt paa hende.

„Det er nok ogsaa bedst at komme hjem, inden det bliver forbi,“ sagde Karen uden at see paa ham og skyndte sig ind i Stuen.

Ole var kommet ind. Karen sagde:

„Hør Fader, vil Du lade spænde for og kjøre mig hjem, saa beholder jeg Tøiet paa, med det Samme.“

„Hvorfor vil Du afsted saa tidlig? naar Du er hjemme til Sengetid, er det vel tidsnok?“

„Jamen jeg kjeder mig saa rædsomt.“

Ole smagte noget paa det, og Konen sagde:

„Ja, hvor kan hun ogsaa more sig hos os to Gamle, hun som er vant til et saadant muntert Liv?“

Denne Bemærkning smagte Ole værre, men han skyllede den ned med en Slurk af Ølkanden, hvorpaa han gik ud for at hjælpe

Søren at spænde for. Kort efter kom de afsted.

Da de havde naaet udenfor Byen, begyndte Ole paa den Samtale, som han fik afbrudt før:

„Ja, Karen! jeg kunde alligevel godt lide, at Du kom paa Høiskolen.“

„Nei, det er dog grusomt! Har Du virkelig sat Dig det i Hovedet?“

„Ja, jeg har, og saa veed Du nok, at det er ikke nemt at faae ud at Hovedet igjen. Jeg er heller ikke fornøiet med Dig, saadan Du anstiller Dig.“

„Ih Gud bevares! det bliver alvorligt!“

„Ja, Du kan tro det er Alvor allerede. For Du er altfor durkdreven, veed Du det?“

„Durkdreven? hvad mener Fader med det?“

„Fader mener, at Du driver det alt for vidt med det fine Væsen, saa det er færdig at blive til Narrevæsen og Flanevæsen altsammen. Skulde Du være Stupige paa en Herregaard, saa kunde det maaskee passe meget godt, men da Du skal være Bondekvinde her i Bjergby, saa maa Du da ogsaa ligne andre Mennesker — saa nogenledes. Havde jeg være saa forklog, som jeg er bagklog, saa skulde Du aldrig være kommet til en Herregaard, for det er nok paa saadanne Steder, at Fanden han holder Høiskole for de Unge — — men jeg har været tosset lige til jeg saae kom hjem. Saa kunde jeg da see, at hun var et Menneske, og at Du var — ja jeg veed ikke hvad jeg skal kalde Dig. — Saa Du græder? ja, det kan jeg da altid bedre lide at see, end at høre Din vise Kjæbe — — Det var dog skammeligt saadan som Jørgen drillede mig for lidt siden. Han lod sig forstaae med, at Du aldrig kom paa Høiskolen, og det var da paakjendt, at han vidste nok hvordan Du var.“

„Aa Gud ! det angriber mine Nerver saa grusomt !“

„Nerver ? hvad er det for noget ? Det er kanskee noget, som hører den fornemme Stand til.“

„Gud ! ti dog stille. Jeg vil gjerne tage paa Høiskolen, naar bare jeg maa være fri — —“

„Aa, Du har ikke nødig at tage saa stærkt paa Vei. Har jeg talt Donners til Dig, saa er det Din egen Skyld, for jeg kunde jo ingen Ret faae over Dig med det Gode.“

Det blev nu aftalt, at Karen skulde med det Første bede Herskabet om Tilladelse til at reise, da der kun var faa Dage til Høiskolen skulde begynde.

Dagen før Karens Afreise var der forsamlet et lille udsøgt Selskab paa Stupigernes Værelse. Der var Tjeneren med hans Forlovede Overstupigen, der var Kudsken og den lille Bondepige, som Karen havde opdraget, der var Karen selv, naturligviis da Gildet var til hendes Ære, og saa hendes Ildklemmesion, Bødkeren, der var en almindelig Kjøbstad—Laban. Da Herren paa Gaarden var syg, og Fruen selv passede ham, saa kunde de sidde saa roligt. Tjeneren havde bjerget to Flasker Vin, og Kokkepige—Aspiranten havde leveret Kager. Bordet saae helt straalende ud, da Selskabet traadte ind; der var det fineste Dækketøi, Sølvknive, Sølvgafler og malede Deserttallerkener. Rundt om stod sex Pallisander Stole med grønt Fløiels Betræk. Da forsamlingen var fuldtallig, blev Døren lukket i Laas. Kristen bad Herrerne at tage tilbords og selv bukkede han saa nydeligt for Karen og førte hende til Hæderspladsen. Bødkeren saae noget skjævt til det, da han ikke kjendte meget til den fine Skik, men da han var paa fremmede Enemærker, saa tav han og holdt sig skadesløs ved at tage Overstupigen. Kudsken havde

ingen Ting at betænke sig paa. De toge nu til Takke med Retterne. Tjeneren førte en dæmpet Samtale med Karen og ønskede hende, at hun maatte faae fine Forestillinger for Speilet godt betalte, hvis hun agtede at give nogle. Karen stødte ham og gjorde ham opmærksom paa, at Bødkeren var saa rædsom „sjalu“. Det var nu umuligt, at Kristen kunde lade være at holde Tale, da der var saa god Anledning dertil. Da han derfor fik samlet noget sammen, reiste han sig og sagde:

„Mine Damer og Herrer !

Vor Understupiges høist umotiverede Bortreise er vi vist alle dybt enige om at beklage. (En Stemme, Bødkeren: Aa Du skal sgunte sørge saamøiet over det, Kristen). Det har ikke andet end maatte forbause og overraske os — hvorledes hun — paa en glædelig og forbauselig Maade — hvorledes hun fra en dyrisk Raahedsperiode er blevet — er bleven os lig, paa saa kort Tid. Vi maa i Sandhed lykkeønske Høiskolen til den aklamation de har gjort i vor ærede Jomfru, for det staaer til at vente, at hun med sin Dannelse vil virke paa de uvankundige Bønderpiger, langt mere end alt hvad de kan præke dem for, derinde. Jeg er for ført til at jeg kan ganske udtale mig — jeg kan kun ønske et ømt Leve i alle vorreses Navn.“

Saa klinkede han yndigt med Karen og det gjorde alle de andre med, derpaa satte man sig. Bødkeren kunde imidlertid ikke komme rigtig til Ro, han dreide sig paa Stolen, endelig lukkede han det ene Øie og saa med det andet paa Tjeneren og sagde:

„Saa Du er saa møiet rørt, Kristen, hvad ?“

Karen hviskede: „Lad os nu reise os op, ellers bliver han ubehagelig.“

„Jamen Du maa takke for Skaalen først, for han gjør det natyrligviis inte.“

Karen reiste sig og sagde: „*Det gjør mig rigtig ondt, at jeg skal bort fra dem alle, og fra ham med, som jeg har givet mit Hjerte, (Bødkeren: Naa, det er mai, som hun har givet sit Hjerte, forstaaer I !)* men jeg lover, at jeg skal bevare dem alle i en dyrekjøbt Erindring. — Mange Tak for Skaalen.“

Denne Tale lod til at bringe Bødkeren i Humør igjen. Han sagde:

„*Det er Satan til Unge ! Dyrekjøbt Erindring ! Gaa hen og læg Dig med Din Tale, Kristen, hører Du — — Naa, nu siger vi Tak for Spisen, nu maa vi have os en lille Pibe Røg.*“

Derpaa hovedes Taffelet og Festen sluttede med en Spadseretur i Herskabets Have.

2. Hvordan Karen blev.

Der var stor Uro paa Høiskolen den Dag Pigerne skulde komme. Den ene Vogn efter den anden kom med Elever, der bleve venligt modtagne af Forstanderen og hans Kone. Saa fik de Anviisning paa deres Værelser, saa pakkede de ud og saa endelig skulde de ind i Spisestuen at faae lidt at leve af og see lidt paa Kammeraterne. Der var kun faa af dem, som kjendte hverandre. Bønderfolk pleie nu ellers at gjøre grumme let Bekjendtskab. De sidder ikke og gloer paa hverandre saadan som fine Folk, der ikke tør tale sammen, uden de er præsenteret, men de pleier at gaee lige bus paa og sige : „Hvor er Du fra ? Hvad hedder Du ? Fortælleren kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at han vilde gjerne give en Mark til, at sine Folk kunde gjøre Bekjendtskab paa samme Maade. Imidlertid gik det ikke saameget let med disse unge Piger at blive kjendt, de var saa undseelige og hvis En sagde noge, kunde hun gjerne sisikere, at det blev hørt

af dem allesammen. Hun sidder og kaster mønstrende Blikke omkring til alle Sider for, om muligt, at opdage En, som kunde være værdig til hendes Fortrolighed, men af, de var klædt saa rædsomt allesammen og havde saadan nogle tykke Bondeansigter. Nu kom der en ny Elev ind ad Døren, det var Marie, hendes fordums Legekammerat. Det var en mild lille En, hun gik rundt og hilste paa hver især. Da hun kom til Karen, sagde hun:

„*Goddag Karen ! Nei, det var jo deiligt, skal vi nu være sammen igjen ligesom da vi var Børn ?*“

„*Ja, det skal vi nok.*“

„*Jeg vil sidde hos Dig, for det er dog saa morsomt at have een Bekjendt herinde.*“

„*Aa ja,*“ sagde Karen, men hun meente rigtignok: *Aa nei, for dersom Marie ikke var kommet og havde sagt Du til hende, saa havde hun betænkt at sige De til dem alle, for at holde dem tre Skridt fra Livet. Ja, saa trøstede hun sig da med, at hun behøvede da ikke at være Dus med de andre, om ogsaa hun nu ikke kunde blive fri for Marie. Nu reise de sig fra Bordet, og saa gik de ud at see sig lidt omkring i Haven, eller paa Markerne. Marie sluttede sig til Karen, og kunde slet ikke lade være at fortælle hvor glad hun var.*

Karen sagde, at hun kunde ikke mærke til nogen Glæde.

„*Men hvad vilde Du de saa herinde ?*“ spurgte Marie.

„*Min Fader vilde endelig have det, da han hørte, at Du skulde hertil.*“

„*Aa Herregud ! det er den gamle Misundelse ; er den levende endnu ? Det er dog kjedeligt, at vore Forældre er saadan. Vi vil da aldrig blive misundelige paa hverandre, vel Karen ?*“

„*Nei; det kan jeg nemt love,*“ svarede hun og slog med Nakken.

Marie saae uvillig paa hende, men Karen blev ved:

„Det var da forresten ikke den bare Misundelse, der var Skyld i, at Fader sendte mig herind, for det var rigtig hans Alvor, at jeg skulde lære noget Godt, men hvad det skal være, det kan jeg rigtignok ikke begribe.“

„Ja, det faaer Du nok at vide, og Gud give os Lykke til, at lære saameget som muligt af den Slags.“

Nu naaede de en Flok af de andre Piger. Karen vilde gaaet omkring dem, men Marie standsede og gav sig i Snak med dem. Karen talte ikke videre med, men dem, som hun talte til, sagde hun De til, og de turde da heller ikke sige andet til hende. Inden den næste Dag, havde det Rygte udbredt sig imellem Pigerne, at den fine Jomfru skulde være Lærerinde for dem.

Næste Morgen Klokken 7 samledes Forstanderen paa sin Stue med sine daglige Husfolk. Han lukkede Døren op til Skolestuen og sagde: „Nu holder vi Morgnebøn, hvis nogen vil være med.“

Alle Pigerne gik derind, de fik Psalmebøger og snart lød derinde den yndige, jævne Morgensang:

Morgenstund har Guld i Mund,
for Natten Gud vi love;
han lærte os i Jesu Navn
som Barnet i sin Moders Favn
vi alle født kan sove.

Mange af Pigerne, der havde gudfrygtig Forældre, følte sig saa hjemme ved at høre de hellige Toner, men selv de, som havde levet iblandt vantro og verdslige Mennesker, syntes dog, at det gjorde saa underligt godt, at love Gud i den friske Morgenstund. Derpaa bad Forstanderen en Morgnebøn og bekjendte Troen, hvorpaa de igjen adspredtes. Da Eleverne havde spist deres Frokost, ringede Klokken og nu skulde da saa Skoletiden begynde. De toge Plads omkring

Bordene og Forstanderen begyndte at tale:

„Det var mig rigtig kjært at see Jer Allesammen ved Morgnebønnen, for det er mit Hjertes Tro, at enhver Gjerning, der ret skal lykkes, maa begyndes i Jesu Navn. Dersom I nu, ligesom jeg, har bedet det enfoldige Fadervor med det Ønske, at I ret maatte faae Gavn og Glæde af den Tid, I skal være her, saa har I begyndt godt paa Jer Skoletid, saa tør jeg spaa, at den vil blive Jer til Velsignelse.“

Jeg vil idag kun fortælle Jer, hvordan vort Liv skal være her til daglig Brug, og det kan jeg sige kort og godt: det skulde saameget som muligt ligne Livet i en Bondegaard. Kan I see de lange Borde og Bænke, som I nu fylder op! her, for Bordenden sidder Manden, er det ikke ligesom hjemme? Vi arbejder sammen, vi spiser sammen, vi gaaer iseng til ens Tid, og vi samles igjen om Morgenens. Saadan har jeg indrettet det, fordi jeg synes, at Nondelivet er saa smukt og naturligt, og saa for at I skal føle Jer rigtig hjemme i mit Hus. Ja, det er mit inderlige Ønske. Gud bevare Jer Indgang og Jer Udgang! Dersom her var altfor fint og det gik tilmed fornemme Skikke, saa vilde vi komme til at gaae saa tvungne og saa fredde for hverandre, og det vilde være til stor Hinder for Jer Fremgang. Endnu for en anden Aarfags Skyld, ønsker jeg vort Liv indrettet saa jevnt som muligt, og det er for at ligne vore Forfædre. En udvortes Lighed, som ikke havde nogen Betydning eller Virkning, var ikke værd at lægge sig efter, men I har vel nok hørt, at de overgik os langt i Kraft og Mod, i Hjemkjærlighed og Ærlighed. See, næsten alle disse gode Ting er vi kommet langt bort fra Fædrenes Simpelhed. Der skal, selv i disse oplyste Tider, dog være fine Folk til, som kan

saa lidt Bibelhistorie, at de troer vi Smaafolk hører til en hel anden Menneskerace end de selv. Men selv hos Bønderne begynder Stoltheden og Finheden lidt efter lidt at trænge ind, og det er sandelig en Fordærvelse for Folket; og det skal være en af vore vigtigste Opgaver, at kjæmpe derimod. Jeg vil nu fortælle Jer, hvorledes vi inddeler Tiden fra Morgen til Aften. Jeg holder allerførst Bøn med min Familie og mine Husfolk, saadan som I nu har seet. Det er noget, som ikke kommer Skolen ved, som I slet ikke er forpligtede til at tage Del i, for da her ikke er Tvang i nogen Henseende, saa skal I da allermindst tvinges til at dyrke Gud. Enhver maa komme med som har Lyst, og jeg vil tilstaa, at det var mig kjærest at see Jer alle ved den Leilighed, for man kan bedst arbeide sammen, naar man har fælleds Tro og fælleds Kjærlighed, men det skal jeg love og holde, at jeg ikke skal see surt til dem, som ikke kommer med, for Troen er ikke alles Gave.“

Derpaa gik han over til at bestemme Timernes Inddeling, men det lader vi nu som vi veed i Forveien.

Efter en kort Fritid kom Forstanderens Kone ind til dem og bad dem at tage lidt Haandarbeide frem, saa vilde hun synge med dem; kunde de saa ikke overkomme begge Dele, saa kunde de jo nøies med at passe Visebogen. Marie havde kun en svag, ubetydelig Sangstemme, men hun sang alligevel med saadan en Hjertes Glæde. Karen derimod havde en deilig Stemme, men hun tav stille, da det forekom ende uanstændigt at synge og lade saamange høre paa det. I Kirken havde hun nu aldrig sunget; hun vidste godt, at det var ikke Brugen imellem dannede Folk, som kun sidder og hører til, mens de simple synger. Hun fandt nu ogsaa disse Viser

kjedelige, der var nu ikke en eneste Vittighed eller Flothed i dem. Pigerne lagde Mærke til, at hun ikke sang med. „Hun kan vel ikke,“ tænkte de, „saa er det da ikke i Sang hun skal undervise os.“

Derefter kom Forstanderen ind og delte Skrivebøger ud til dem. Han bad dem at skrive nogele Linier bag i Bogen, saa god som de kunde, saa vilde han prøve paa, at lære dem det lidt bedre. Nu begyndte da Pennen at kradse, under megen Munterhed, hvidsken og Fnisen. Den ene vilde see, hvordan den anden skrev, men det vilde den anden ikke have, saa holdt hun Haanden for — og det var jo saa morsomt. Saa var der en Pige, som slog en Klat og var selv grædefærdig over det, men hun blev naturligviis udleet af de andre. Derefter kom de hen til Forstanderen med Bogen for at blive skrevet for, og for at han kunde see, hvorledes de skrev i Forveien. Da Karen kom hen med sin Skrivebog, var der stor Nysgjerrighed paa, de tittede og rakte Hals for at see, hvordan hun kunde. Ak vee! det var af den Slags Bogstaver, som vi Bønder kalder Kragetæer. Forstanderen trak paa Smilebaandet, den ene Pige saae til den anden med betydningsfulde Blikke — nu var de da kloge af, at det heller ikke var i Skrivning, hun skulde undervise — men hun kunde jo gjerne være skrap i andre Ting, tænkte de. Karen var ikke saa tosset, at hun jo nok kunde see, baade at hun stod tilbage, og at der blev langt Mærke til det, men hun satte sig for, at hun nok snart skulde komme med. Hun gjorde sig al mulig Umage og opnaaede allerede den første Dag at blive rost af Forstanderen.

Efterhaanden som nu Pigerne opdagede, at den fine Jomfru ikke i noget Fag stod over dem,

men snarere under de Fleste, da sank hun dybt i deres Agtelse, og de begyndte at sige Du til hende, saa kunde hun sige De saameget hun vilde. Herved syntes hun, at hun skete Uret og Forholdet mellem hende og de andre Elever blev værre, end det havde været før. Marie gjorde sig al mulig Umage for at mægle, men en Dag kom de da saa til Udbrud; det traf sig nu ogsaa saa uheldigt, at Marie var borte i det Øieblik. Det var nemlig engang at Karen sad og skrev Brev. Paa samme Bænk sad flere Piger, blandt andre en Husmandsdatter, som hed Sofie og som var saadan et muntert Liv. Hun kunde ikke sidde stille ret længe ad Gange, men sad og brugte Narrestreger med de andre. Saa kom der i det Samme et Ryst paa Bordet, saa Karen kom til at lave et Bogstav af en hel vidunerlig Form. Da sagde hun noget spansk:

„Sid stille ! De seer vel nok jeg skriver.“ Det hjalp saa en lille Tid, men snart kom der igjen et Bump, Da foer Karen op og sagde:

Naar De ikke kan side rolig, saa vil jeg bede Dem om at gaae Deres Vei !“

„Aa, Du kan selv gaae Din Vei,“ sagde Sofie. „Vi har Lov til at sidde og more os. Det var dog vist lovligt meget, skulde vi jages væk allesammen for Din Skyld.“

„Jeg veed ikke, at vi nogensinde har drukket Dus; maa jeg frabede mig det for Fremtiden — — men man kan jo ikke vente mere af en uopdragen Bondetøs.“

„Ja, hvad er vel Du ? Du gaaer og breder Dig som en Dronning og er færdig at feie os ud af Huset med Din store Krinoline — og saa er Du slet ikke mere end vi andre.“

Alle Eleverne stimlede sammen om de To, og de fleste undte Karen godt hvad hun fik, men saa kom da i det allerværste Lav Forstanderens Kone. Hun saa

nok de vrede Ansigter, men hun lod som ingenting og spurgte om de ikke skulde sætte sig hen og synge en Vise. Karen tog sit Brev og gik ind i en anden Stue, og da saa de andre var blevet færdige med Visen, var deres Øine ligesaa milde og straalende som altid. Men det kunde da ikke blive til noget for Karen med at skrive Brev, hun løb saa fra det og lige op i Forstanderens Værelse, og sagde, at hun havde noget at tale med ham om. Han betragtede hende og sagde:

„De seer saa ophidset ud, Karen ! De har Taarer i Øinene, er De vred ?“

„Ja, jeg er og det har ogsaa Aarsag til.“

„Det kan gjerne være, men vil De saa ikke komme igjen om et Par Timer, for jeg taler aldrig med vrede Folk. Farvel, lille Karen !“

Derpaa satte han sig til sit Skrivebord igjen. Men hvis han tænkte at blive fri for Karen paa den Maade, saa tog han mærkelig feil, for efter to Timers Forløb kom hun virkelig igjen og begyndte:

„Jeg kommer for at lade Dem vide, at jeg vil reise.“

„Saa ? det var da kjedeligt, lille Karen, saa havde det været bedre, at De aldrig var kommet herind.“

„Ja, jeg troede ikke her var saadan.“

„Er De misfornøiet med min Kone eller mig ?“

„Nei, de har altid været venlige imod mig.“

„Ja vi har saamænd ogsaa gaaet og talt om, at Karen blev nok snart venlig mod os igjen.“

Karen blev rød og sagde: „Nei, det er de simple Bønderpiger, som jeg ikke kan omgaaes med.“

„Men De eer jo selv en Bondepige, hvorfor kan De da saa ikke omgaaes med Folk af Deres egen Stand ?“

„Aa, De kan jo nok tænke, at jeg med min Dannelse ikke kan finde mig i deres Plumshed og Raahed, at jeg skal være Dus med enhver Husmandstøs.“

„Karen, jeg vil være ærlig imod Dem: De har aldeles ingen Dannelse. Vi kalder det nemlig Dannelse, at have en oplyst Forstand og et ædelt Hjerte; den kommer altsaa indvortes fra og udbreder en vis Elskværdighed over det ydre Menneske. Men det, som De kalder Dannelse, det er jo ikke andet end en Slags udvendig Lakering; at klæde sig paa den nyeste Mode, at tale fint og pænt, det kommer ikke altid fra en lys Aand eller et smukt Hjerte, men snarere af Forfængelighed. Det er kun en Lakering, som tidt skjuler megen Raadenskab. — — Sig mig, er De opdrager der i Bjergby, hvor Deres Fader nu boer?“

„Ja jeg er.“

„Fortæl mig, hvordan De morede Dem, mens De var lille; har De haft nogen lykkeli, glad Barndom?“

„Ja, det har jeg rigtignok. Aa, vi legede saadanne i Husene og i Stakhaven. De kan spørge Marie ad, saa skal De nok faae at høre, hvor glade vi var.“

„Kunde De godt komme ud af det med andre Børn?“

„Ja, vi var saa gode Venner altid, de kunde ikke rigtig more dem, naar jeg ikke var med.“

„Saa vilde De da heller ikke være mere end de andre?“

„Nei, det tænkte vi ikke paa, for der var en Indsiddersøn, som hed Søren, han havde ligesaameget at sige som en af os andre. Aa, det var alligevel en morsom Tid.“

„Ja, glæd Dem, Karen, for nu skal den morsomme Tid komme tilbage, hvis De selv vil. Prøv nu paa, fra dette Øieblik af at være ganske Kammerat med de andre Piger. Sig Du til dem, lee og spøg med dem og tla til dem som gamle Venner, saa skal De dog bare see,

hvor fornøieligt det vil gaae. Tænk aldrig paa at hovmode Dem over de andre, nu veed De jo, at DE har ingen Ting at hovmode Dem af, men tænk paa hvordan De var som Barn. Aa, kald dog det bløde Barnehjerte tillive, det er ikke dødt, men det sover kun, kan jeg see paa Dem. De skal komme til at mindes denne Sommer som den gladeste Tid i Deres Liv, hvis De vil følge mit Raad. Farvel lille Karen, Gud styrke Dem! De kan tro, at i Kjærlighed er stor Glæde.“

Karen trykkede hans Haand og gik. De Taarer, hun nu havde i sine Øine, var af en bedre Slags end dem, hun havde for et Par Timer siden.

Mens hun var oppe hos Forstanderen, havde Marie seet Leilighed til at holde et lille Foredrag om hende. Hun fortalte om hvordan et yndigt Barn Karen havde været, da hun var lille, om ikke de syntes det var Synd, at hun var blevet saadan spoleret. Mens hun var hjemme, var hun afholdt af alle, og nu var der slet ingen, der kunde lide hende; og selv havde hun den mindste Skyld deri. „Hvis I holder noget af mig,“ fortsatte hun, „saa maa I dog endelig bære lidt over med Karen og hjælpe hende paa Gled. og sikken en Glæde det dog vil blive for os alle, som ellers er saa enige, dersom vi kan faae hende glad og god. Og sikken en Glæde det dog vil blive for Vorherre.“

„Ja, jeg skal saamænd ikke fornærme hende,“ sagde den ene efter den anden.

„Ja, det kan ikke forslaae,“ sagde Marie, „men vil I ogsaa være milde og venlige imod hende, selv om hun er lidt urimelig i Førstningen.“

„Ja, vi vil,“ svarede de.

„Du ogsaa, Sofie?“ spurgte hun den lille sprælske Husmandsdatter.

„Ja, naar bare Karen vil sige De til mig,“ sagde hun og slog med Nakken ligesom Karen.

„Ja, Du skal være god, Du lille, Dig Frygter jeg mest for.“

„I det samme aabnedes Skoledøren, og Karen viste sig. Hun standsede tvilvraadig da hun saae dem staae i en Klynge, midt paa Gulvet, og stikke Hovederne sammen, men Marie gik hen til hende og sagde:

„Kom herhen Karen, aa kom ! vi er lige ved at synge. Lad os dog engang høre, hvor pænt Du kan synge, der er ingen, som veed det uden jeg.“

Karen lod sig føre derhen, den lille Husmand tog hende venligt om Livet og der stod de alle, saa tæt omslyngede. Og Karen sang med, saa stærkt og hjerteligt, at de alle saae forundrede og glade paa hende. De sang:

Kjærlighed fra Gud
springer lige ud,
som en Kilde, klar og reen.
I dens stille Vand,
i dens dybe Grund
gjemmes Livets Ædelsten.

Kjærlighed fra Gud,
som en yndig Brud
kommer smykket til os ned.
Luk kun op Din Favn,
kom i Jesu Navn !
Himlen bringer Du jo med.

Kjærlighed fra Gud
er det store Bud,
er det eneste jeg veed.
Bliv i Kjærlighed,
og Du har Guds Fred,
thi Gud selv er Kjærlighed.
(J. Schørring.)

Men inden de blev færdige med det sidste Vers, brast Karen i en stærk Graad, og da de havde sunget det tilende, rakte hun sine Arme ud og favnede saamange af dem, hun kunde naae, og sagde : „Skal vi saa blive i Kjærlighed, allesammen ? I maa ikke være vrede paa mig mere. Skal vi saa være Søstre ?“ De knugede hende op til sig og var næsten ligesaa bevægede som hun.

Nu traadte Forstanderen og hans Kone derind, for det var Spisetid; de bleve staaende helt forbavsede. Konen gik hen til dem og sagde: „Nei, nu er det dog længe siden jeg har seet saa glædeligt et Syn. Gud Fader skee Lov og Tak ! — — Jeg kan bestemt ikke spise noget for bare Glæde.“ Saa gik de da ind i Spisestuen. Hvordan det gik Forstanderens Kone, veed jeg ikke, men Karen kunde da ikke faae nogen Mad ned; hun talte heller ikke videre, men der var dog saadan et deiligt mildt Skin over hendes Ansigt, endda hun sad og smaagræd hele Tiden.

Efter Middagsmaden var det nu Skikken, at Pigerne gik sig en lille Tur. Karen pleiede sjelden at gaae med, men idag tog hun Maries Arm og fulgte Troppen, dog skilte de sig fra de andre, hvor den første Vei dreiede af. Marie begyndte at tale om den smukke Sommer og den deilige Udsigt, de havde foran dem, og sluttede med de Ord:

Det er dog mageløs hvor god Gud er imod os.“

Da græd Karen igjen. Men Marie sagde:

„Lille Karen, hold dog op engang, min Pige.“

„Jeg kan ikke lade være, aa, det gjør saa godt. Jeg veed heller ikke hvordan jeg har det.“

„Ja, jeg troer næsten jeg kan forstaae det, for Dit Hjerte har været ligsom en Kilde, der har været tilstoppet. Naar et Menneske er sundt paa Legeme og Sjæl, saa maa Hjertekilden flyde, saa maa det ud med sin Sorg og Glæde og meddele det til andre.“

„Jamen jeg har i flere Aar hverken været rigtig glad eller bedrøvet.“

„Det kommer af, at Kilden ar været tilstoppet, Karen.“

„Jamen nu er Dæmningen sprængt, jeg kan saa tydelig mærke det. Aa Marie, jeg er dog saa glad, saa glad !“ udbrød hun,

mens Taarerne skyllede ned ad Kinderne.

„Ja, lad nu kun Kilden flyde; den har været dæmmet saalænge, og nu skal Du snart faae at see, at Vorherres Sol vil speile sig i den.“

Nogle Dage efter var saa Karen en rigtig god Kammerat med de andre Piger og de hjalp hende da ogsaa trolig paa Gled, hun legede og spøgede med dem og tog Deel i alt. Da hun nu var munter af Naturen, saa blev hun snart afholdt iblandt dem. Hun sluttede sig i Særdeleshed til Sofie, og de To kunde sætte Liv i alle de andre.

Der er Fremmede paa Høiskolen. Ole Olen og Jørgen Jensen har lagt tilvogns derind, for at see til deres Døttre. Kvinderne vilde da ogsaa gjerne have været med, men de kunde jo ikke saadan være borte fra. Inde paa Skolestuen, der staaer nu Jørgen tilligemed sin Datter og Karen. Han efterseer deres Skrivning, Regning og Sytøi, men bestandigt i den skumle Hensigt at opdage, at hans Datter er forud for Karen.

„Du er da vel den skrappeste til at regne, Marie?“ siger han og betragter et af hendes Regnestykker, hvorefter han ikke forstaaer en Tøddel.

„Det kan gjerne være, men her skal Du see, hvordan Karen har lært at skrive.“

„Aa ja, det er jo ganske pænt, det kan ikke nægtes.“

„Men Jørgen, sikke Marie kan sy! Jeg lærer aldrig at sy saadanne Stikninger,“ sagde Karen.

„Javel er de pæne. Det er jo mageløs! jeg troer ikke de kan gjøre dem bedre paa en Symaskine,“ svarede Jørgen; for han var ligesaa klog paa

Stikninger som paa Regnestykker.

„Men jeg vilde bare ønske, at jeg kunde saadan huske hvad der bliver fortalt, som Karen — Aa, Du kan tro, Fader, vi tænker saamænd aldrig paa at være misundelige paa hverandre, men vi er saa glade over det, vi har lært, og det, som vi haaber at lære.“

„Og vi takker Gud saa mange Gange, at han har føiet det saadan for os, at vi kom herind,“ sagde Karen.

„Ja vel. Men det havde jeg sgutte troet om Dig, Karen, at Du havde nogentid faaet Lyst til at komme herind.“

Karen blev rød. „Jo nu har jeg da Lyst til Høiskolen, det er vist,“ sagde hun.

Ole Olsen stod ved en anden Side og talte med Forstanderen.

„Naa! her seer De alle vore Børn,“ sagde Forstanderen og viste ham Pigerne, som sad paa deres Plads.

„Det er dog yndigt at see saadan en Flok Piger — see hvor stille de sidder og passer deres Arbeide, og seer dog saa glade ud — Kan der nu aldrig komme dem et Ord imellem? der maa dog være nogle iblandt, som er lidt urolige.“

„Jeg mærker næsten aldrig til saadan noget; er der en enkelt lille Vildkat iblandt dem, saa bliver hun tam af at være iblandt de andre.“

„Ja, jeg kan ikke begribe, hvor det kan gaae saa godt.“

„Det er heller ikke Menneskeværk, denne Enighed, men vi tigger og beder jo ogsaa Vorherre om, at hans Kjærligheds Aand maa være iblandt os og fylde Huset.“

„Men saadan som vor Karen, hun har da vist gjort Dem mange Knuder, inden hun blev god.“

„Skal jeg fortælle Dem hvorledes det gik til?“

Nu fortalte Forstanderen, hvad vi nylig har hørt. Derpaa udbrød Ole:

„Nei, det var dog mageløs ! Og det kunde komme saa brat ?“

„Ja, man veed jo ikke hvorlænge det Onde og Gode har ført Strid i hende — og hos saadanne stærke Naturer, der seer man tidt bratte Overgange.“

„Jeg kunde nu aldrig forestille mig, at hun kunde saadan blive til et helt andet Menneske — men jeg er saagu saa glad over det, saa jeg vil gjerne give Dem tredivende Rigsdaler til, hvis De vil tage imod dem.“

„Ja, dem vil jeg saamænd gjerne tage imod — ikke til min egen Person, men til en eller anden fattig Pige, som saa kan komme paa Høiskolen til Sommer igjen.“

„Ja, her er Pengene, og saa faaer De endda saamange Tak.“

Nu gik Ole omkring og snakkede lidt med Pigerne. Jørgen Jensen benyttede Leiligheden til at træffe Forstanderen hen i en Krog, han sagde:

„Mig faae Lov at spørge, hvem er nu egentlig den bedste, enten min Marie eller Karen ? det kunde jeg dog have Plaseer af at vide.“

„Ja, hvad Sindet angaaer, der veed jeg snart ikke nogen Forskjel, men Karen er aabenbart den, der har de bedste Evner.“

„Det er vel ikke Deres Alvor ?“

„Jo det er. De spurgte vel for Alvor ?“

„Ja vel gjorde jeg det. Det er dog ogsaa kjedeligt ! Hun har nu tjent hos Præsten i saa lang Tid og hørt saameget Godt, og endda ikke kan blive skrappere end den anden.“

„Kan det kjede Dem saameget ? De maa huske paa, at Forstanden er jo en Gave, som man fødes med, som man ikke kan faae, hverken i Præstegaarde eller paa Høiskoler. Og Marie har

saamænd ogsaa en rigtig god Forstand, om ogsaa der nu kan være enkelte, som har den bedre.“

„Javel. Men De maa ikke lade Dem vedgaae med for Ole, at hans Tøs er den skrappeste; for han er indbildsk nok i Forveien.“

„Nei, hvis ikke han spørger mig,“ sagde Forstanderen smilende.

Nu skulde da Mændene til at kjøre hjem. Da begyndte Forstanderens Kone tilligemed alle Pigerne at stemme op: „Det er saa yndigt at følges ad“. Nu kan det nok være, at de gamle Bønder begyndte at spidse Øren, da de hørte denne liflige Sang af de bløde Pigestemmer. Karen stod tæt ved sin Fader og saae i Bogen tilligemed ham. Hendes stærke, udtryksfulde Sang trængte sig ret ind i hans Hjerte, og han maatte flere Gange tørre Øinene. Da de var færdige, sagde han:

„Ja, vi kan da ikke tage hjem saalænge I vil synge for os.“

„Saa vil vi ogsaa holde paa Dem saalænge vi kan,“ sagde Forstanderens Kone og begyndte paa en ny.

„Det bliver noget silde, Jørgen,“ sagde Ole Olen.

„Ja vel gjør'ed ded, men — —“

„Men saadan noget faer vi ikke at høre i Bjergby.“

„Nei, det er vist. — og det bliver da ogsaa lyst Veir.“

Saa hørte de et Par Viser endnu, derpaa kjørte de glade hjem.

Nu skred da saa Tiden. Fortælleren vilde saa gjerne meddele lidt mere om, hvordan det gik til derinde, men hvorledes skal han bære sig ad med det ? Han tør ikke komme med flere af Foredragene, han kan ikke lade Læseren høre den smukke Sang, han kan ikke engang forevise deres Skrivebøger, Regnestykker eller Sytøi, og endnu langt

mindre deres glade fromme Hjerter. Han kan kun fortælle, at Eleverne virkelig gjorde Fremskridt, fik mere Kjærlighed til Fædrelandet, mere Forstand paa, hvad det betyder at være danske Kvinder, mere Kjærlighed til hverandre indbyrdes, og mere Kjærlighed til Vorherre, som havde givet dem alt hvad de havde at være glade over.

Et Par Dage, før de skulde skilles, gik de tre Veninder: Karen, Marie og Sofie ud at spadsere.

„Nu har vi ikke ret mange Dage at være her i,“ sagde Marie.

Aa, Gud, hvor den Tid er gaaet ! er det ogsaa fire Maaneder siden vi kom her !“ sagde Karen.

„Ja det er virkelig, Karen,“ sagde Sofie, „for see nu paa mine Fingre: Mai er een, Juni er to, Juli er tre, August er fire. Det er saadan omtrent 120 Dage; men hvis Du ikke vil tro det, saa skal jeg springe ind i dette Hus og laane en Almanak.“

„Aa, Du er en lille Nar. Sørger Du da slet ikke over, at vi skal reise ?“

„Nei, Sorgen den opsætter jeg altid til den alleryderste Tid. Men Du skal faae at see naar vi siger Farvel, saa bliver jeg nok den allerværste til at brøle.“

„Sofie, holder Du saa hvad Du har lovet, at komme hen og besøge os ?“ spurgte Marie.

„Ja, om jeg saa skal rende paa mine grædende Hosesokker.“

Saa sagde Karen: „Naar jeg nu tænker paa, hvordan jeg var, og hvordan et Liv jeg førte, inden jeg kom hertil ! Hvor det dog er et velsignet Sted saadan en Høiskole ! Og mine Fader maatte endda nøde mig til at tage herind.“

„Der var saamænd ingen der behøvede at nøde mig,“ sagde Sofie, „for jeg løb i to Dage fra det ene Sted til det andet, for at skaffe en Pige istedetfor mig, for

ellers maatte jeg ikke reise af min Tjeneste; og jeg vidste dog kun lidt af hvad Godt her var.“

„Nu skal vi kappes om, hvem der kan gjøre mest Gavn i sit Hjem, og for de Unge,“ sagde Marie.

„Ja, jeg har nu bestemt hvad Gavn jeg vil gjøre;“ sagde Sofie. „Jeg vil reise omkring paa alle Møder og Folkesteder og holde Taler, for at anbefale Høiskolen. — Naa jeg bede om Ordet, saa skal I strax høre noget.“

„Værs'god ! Sofie har Ordet!“ sagde Karen, leende.

Sofie stillede sig nu op, slog ud med Haanden og sagde:

„Hm, hm ! Danske Mænd og Kvinder !“

„Hvad saa mere ?“

„Ja, det øvrige har jeg ikke forberedt mig paa endnu — men var Begyndelsen ikke god nok ?“

„Jo, det var den rigtignok; bare nu Enden kan blive Begyndelsen lig,“ sagde Marie.

„Ja, Sofie er lykkelig, hun kan spøge altid, men jeg bliver saa underlig om Hjertet, hvergang jeg tænker paa Skilsmissen,“ sagde Karen. „Hør nu !“ blev hun ved og favnede dem Begge, „skal vi saa love at skrive til hverandre, at der ikke skal gro Græs paa Veien imellem os ?“

„Ja, ja.“

„Og saa bliver vi gode Venner i Liv og Død ?“

„Ja, det vil vi.“

„Bare vi saa maatte leve, baade til Ære for Gud og Fædrelandet !“

Og saa sang de, mens Taarerne stod dem i Øinene:

Af Guds Naade, til Guds Ære
evigglade vi skal være
i Vorherres Jesu Navn.

Ole Olen havde en lille Kratskov. Han havde bandet den mange Gange, fordi den skyggede for Sæden deromkring om Sommeren, og samlede Snedriver paa Rugen om Vinteren. Han

havde tidt truet med at rydde den, men det var da ikke blevet til noget, dels fordi han ikke kunde overkomme det, og dels fordi der groede gode Tæggekjeppe deri. Samme Skov laae lige op til en grøn Eng, og en munter Bæk var Legekammerat baade med Engen og Skoven. Nede i Bækken der voxede gule og hvide Aakander og store ranke Brudelys; i Engen der var saamange Kjærminder, og i Skoven duftede det af Bukkar og Lilliekonvaller. Denne Skov var nu blevet Karens Yndlingsplads, siden hun kom fra Høiskolen, hun havde med egen høie Haand lavet en Græsbænk derude, og naar hun spadserede om Søndagen ude i Marken med Forældrene, saa bad hun dem altid at besøge sig. Faderen, han kunde da ikke, med sine gamle Øine, see hvad kjønt der var. „Piaaner og Tullepaaner oppe i Haven, var da meget kjønnere end de Skovblomster,“ meente han. Moderen sad ligesom paa Naale, men de Gamle blev da altid noget derude for at føie Karen. Men en Søndag, det var omtrent et Aar siden Karen var kommet fra Høiskolen, da var der stort Selskab ude i Skoven, for tænk, den lille Husmandsdatter, Sofie var kommet der. Og hun havde gaaet fire Mil paa sine Ben for at besøge sine kjære Veninder. Nu sidder de nede i Skoven alle tre, tilligemed nogle andre Piger fra Bjergby. Af Mandfolk var der ingen andre end Ole Olsen og den stille, rare Søren. De har i Forveien gaaet Byen og Haven og Marken rundt, de har snakket og leget og sunget, men nu sidder de og taler fornuftigt om de gamle Tier og fortæller, hvormeget de kan huske af Høiskolelivet.

„Skal vi nu ikke synge den Vise: „Vi har sagt det saa tidt og Du feed det saa godt?““ siger Marie.

„Ja, den er nok egentlig bestemt til at synges for os, men vi kommer vel til at gjøre det selv,“ sagde Karen.

Saa sang de Mads Hansens Vise til Nordens Kvinde.

„Det er dog underligt, hvor den Digter kan synge ind i Hjertet paa os. Mon det skulde være, fordi han er en Bondekarl, en af vore egne?“ sagde Marie.

„Ja, paa mig gjør hans Vise samme Virkning, som om det var en kjær Broder, der sagde mig det, mens han saae mig trofast ind i Øiet,“ sagde Karen.

Aa Karen, Du kan bestemt huske noget af det Foredrag om Frigge, som vi syntes saa godt om. Der nævnte Forstanderen ogsaa Mads Hansens Vise,“ sagde Sofie.

„Ja, hvordan var det nu? Vore Forfædre havde givet os saadan et yndigt Billede af Frigge, Odins Hustru, saa at hun kunde være et Mønster for enhver Kvinde, baade som Hustru og som Moder. Hendes Væsen var betegnet med de Ord: Hun veed alle Ting, men hun tier. Vore Forfædre, de vilde ikke have, at deres Kvinder skulde være uvidende Skabninger, som kun forstod at koge Mad og lappe Klæder, de skulde oplæres for at vide alle Ting, men de skulde ikke plappre deres Visdom ud paa Gader og Stræder, det var saa ukvindeligt; men i deres Hjem, for deres Nærmeste, der skulde de lade ders Lys skinne. Frigge veed alle Ting, men hun tier; nuomstunder kan man træffe Kvinder, som veed ingen Ting, men som snakker; det er altsaa lige det modsatte af det som de i gamle Dage kaldte kvindeligt — —“

„Og saa var det om: Du skal give Dit Bedste, Dit Kjæreste hen, for at frelse Dit Fædreland.“

„Ja, det er sandt! da Odin, hendes Mand, skulde i en Væddestrid med en Jette og det

gjaldt Livet, da vaandede hun sig af Smerte og søgte at holde ham tilbage, men da hun hørte, at han skulde kjæmpe for at frelse Valhal, deres dyre Hjem, da gav hun ham hen, det Kjæreste og Bedste hun havde, og saa sagde hun:

*Nu da velsignet
og saa velkommen !
Farvel saa længe !
Dig Aanden styrke
til Thyrs at trykke
med Tungemaal.*

Hun velsignede ham og spaaede ham Seir. Hun sagde blot Farvel saalænge, for hun saae i Aanden den Dag, da hun skulde byde ham velkommen.“

„Og saadan var det enhver dansk Kvinde skulde bære sig ad, naar Fædrelandet var i Fare,“ sagde Marie.

„Og saa sagde han, at der hvor Kvinden viste sig i sin største Herlighed, det var som Moder; men det bliver nok for langt at fortælle, hvordan en Moder Frigge var for Balder.“

„Fortæl Du kun alting, Karen,“ sagde Ole.

„Nei,“ sagde hans Kone, „Nu maa vi hjem at have nogen Mad, saa kan vi faae det øvrige derhejmme.“

„Det stemmer jeg ogsaa for,“ sagde Sofie, „for de fylder dog saalidt i Maven, de Guder og Gudinder.“

—————

„Søren, Du elsker mig !“ Hvad skal dog dette betyde ? tænker vel den adstadige Forfatters adstadige Læser, ved at see dette Ord komme dumpende paa en høist urimelig Maade. — Men undskyld, saaledes kom dette Ord saamænd ogsaa dumpende til den fattige Karl Søren, som sad ude i et Lysthus og drømte, mens de andre sov til Middag. Karen stod pludselig lige ud for ham og sagde: „Søren, Du elsker mig !“

„Ja, det er ogsaa sandt !“ udbrød Søren og sprang op.

„Du har elsket mig, lige siden vi vare Børn tilsammen.“

„Jamen, Du har aldrig brydt Dig om mig.“

„Nei, Du gjør mig nogen Uret. Indtil jeg kom op til Herregaarden, var Du mig kjær, men jeg blev opdragen i den Tanke, at jeg aldrig kunde faae en fattig Karl. Og da jeg først kom derop, saa havde jeg egentlig kun mig selv kjær.“

„Og Du forlovede Dig dog !“

„Ja, alle de andre var forlovede, som det kaldtes, men Du veed vel nok, at min Forlovelse er ophævet for længe siden.“

„Ja, det gjorde mig saa glad, da jeg hørte det, endskjøndt jeg kunde jo aldrig vente at faae Dig — ja, jeg havde saamænd aldrig lukket min Mund op om det, for at de skulde tro, at min Forlovelse var for Rigdommens Skyld.“

„Søren, Du har dog et trofast og ædelt Hjerte ! — Nei Du kunde ikke tale, det vidste jeg, derfor maatte jeg gjøre Vold paa mig selv og sige det. Og nu da vi har været sammen i det sidste Aar, nu kan jeg sige af mit ganske Hjerte: Søren, jeg elsker Dig igjen.“

„Aa Gud, Karen, hvor Du dog gjør mig glad ! — Men hvor kan Du dog elske mig, som er saa fattig og saa uvidende — og som Du dog aldrig kan faae ?“

„Jamen jeg har saadan et godt haab om at faae Dig, ellers havde jeg vist heller aldrig nævnt det; men Du seer nok, hvormeget mine Forældre gjør ud af mig, siden jeg er kommet hjem. Og naar der nu kommer et rigtig beleiligt Øieblik, saa siger jeg det til min Fader.“

„Nei Karen, hvad siger Du ? Troer Du det lader sig gjøre. Aa, saa bliver jeg dog det lykkeligste Menneske paa hele Jorden.“

„Nei, det bliver jeg,“ sagde Karen.

Ole Olen og Jørgen Jensen staaer udenfor hver sin Port og raaber til hverandre, efter gammel Skik. Vi maa høre paa dem denne ene Gang.

Da de havde raabt den sædvanlige Indledning om Veiret, gik Ole nogle Skridt fremad, med begge Tommelfingrene i Ærmegabene. Jørgen nærmedes sig ogsaa lidt, med begge Hænderne i Buxelommerne. Ole sagde:

„Du havde Fremmede idag ?“

„Ja vel havde jeg det, he he !“

„Hvad var det for nogen — ja, det kommer da ikke mig ved; men de var saa godt kjørende.“

„Ja, det var et Par nydelige Bæster, især den fjermer. Det er sgu færdig at gjøre mig ondt, at jeg lod dem kjøre.“

„Vilde de handle ?“

„Ja vel vilde de ded, he he he; for det var en Beiler til Marie. Nu begynder der at blive Søgning hos os.“

„Var det en, som havde noget?“

„Ja, vel var'ed ded, og sgu ellers en meget ordentlig Karl, men hvad kunde det hjælpe, for Marie kunde ikke lide ham.“

„Nei, det er jo nok troligt, at hun vil selv lede sig en op, for saadan har da Vor gjort.“

„Hvad, Karen er da ikke blevet forlovet, nu igjen ?“

„Jo hun er saamænd.“

„Det var dog Satens !“ raabte Jørgen, og Hænderne foer op af Lommen. „Hvornaar gik det for sig ?“

„Det var igaar.“

„Saa ? Det er gaaet saa stille af ?“

„Ja, det er heller ikke noget at gjøre Værm om, for det er ikke andet end med Søren, som tjener os.“

„Du lyver Ole — eller ogsaa Du gjør Nar ad mig ?“

„Nei, det er sandt.“

„Ja, paa den Maade kunde jeg sgu sagtens have faaet Marie forlovet først, naar jeg havdet villet givet hende til den første den bedste.“

„Ja, dersom det træffer sig, at Marie faaer Lyst til en fattig Karl, saa kommer Du saamænd ogsaa til at „give Reb“. For vi kan jo ligesaa godt tilstaae det, det er jo dog mageløs saadan de Tøser kan kjøre med os, siden de kom fra den Høiskole. Og det er jo godt det samme, naar man kan indsee at det er til den gode Side. Sikke nu bare en Melkestue at Marie har faaet Dig til at bygge — og sikken en Orden hun holder paa Ost og Smør !“

„Ja, det er itte for ded, jeg har da givet over 200 Rigsdaler ud for at føie hende med det; men det svarer jo godt Regning — Du slap lidt billigere, over det Du havde Egetømmer liggende.“

„Men saa har vi ogsaa anlagt Humlehave, og den er jeg tidt glad over. Men den allerstørste Fornøielse, den har jeg dog havt, naar „Bysens“ Piger er kommet hos os, om Vinteraftenerne, og Karen og Marie har sunget med dem, eller fortalt dem Historier, for det var dog nydeligt at høre og see paa; det var ligesom en lille Høiskole.“

„Ja vel, jeg var jo selv derover et Par Gange.“

„Og der har da heller ikke været saadan et Vildskab imellem de Unge, siden vore Tøser kom hjem, hverken med Dandsegilderne, eller med at lege paa Gade; for der er jo ikke noget ved det at gjøre, naar de ikke kan faae Pigerne med.“

„Nei, det er sikkert.“

„Ja, hvor kan man saa nægte saadanne Børn noget — Vi er saamænd saa glade allesammen over Søren, som om det var en Herremandssøn.“

„Ja vel, ja vel, det er jo ogsaa en meget anstændig Karl — Ja Godnat, Ole ! jeg maa ind og

have fortalt det til mine
Fruentimmer.“

„Naa, ja, Marie hun veed det
vist nok — Godnat Jørgen — —
Men det er sandt, nu glemte jeg
det, jeg gik efter: Paa Søndag
holder vi rigtig Forlovelsesgilde;
kommer I saa herover til os
allesammen ?“

„Ja vel gjør vi ded — ja Tak,
skulde jeg sig — Naa, Godnat Ole,
og Lykke til med de Unge !“